

Implementácia Národného štandardu finančnej gramotnosti

Základný dokument pre tvorbu metodiky implementácie Národného štandardu finančnej gramotnosti bol aktualizovaný a Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky schválený ako Národný štandard finančnej gramotnosti verzia.

PISA definuje finančnú gramotnosť ako znalosť a pochopenie finančných pojmov a rizík; sú to schopnosti, motivácia a sebadôvera využívať získané vedomosti za účelom vykonávania efektívnych rozhodnutí v celom rade finančných súvislostí s cieľom zlepšiť finančnú situáciu jednotlivca i spoločnosti, a tým im umožniť účasť na ekonomickom dianí. Jeden z možných prístupov spočíva v analýze výučby a nájdení prvkov finančnej gramotnosti u každého učiteľa, ktoré vo vyučovaní presadzuje už teraz.

Zpracovanie a aplikácia tém finančnej gramotnosti pre prvý stupeň základnej školy

Výchovno–vzdelávací proces na prvom stupni základnej školy je spravidla realizovaný jedným vyučujúcim. Implementácia finančnej gramotnosti je preto jednoduchšia. Predmety, do ktorých je možné finančnú gramotnosť priamo začleniť a uplatniť medzipredmetové vzťahy:

Prvý ročník:

Matematika – Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20

Etická výchova – Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch

Druhý ročník:

Slovenský jazyk a literatúra – Prosba – želanie, Tvorba otázok – žiadosť o informáciu, Rozhovor

Matematika – Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do sto

Prvouka - Zdroje vody, Rodina, Obec

Etická výchova – Riešenie problémov – klamstvo, kradnutie, podvádzanie, ohováranie

Tretí ročník:

Slovenský jazyk a literatúra – Reklama, Diskusia – názor, Vyjadrenie vlastnej túžby, Inzerát, Porekadlo, Príslovie, Ľudové rozprávky

Matematika – Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000, Riešenie aplikačných úloh, Riešenie úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Prírodoveda – Dôsledky znečistenia rôznych vodných zdrojov

Vlastiveda – Slovensko Výtvarná výchova – Reliéf – mince

Etická výchova – Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov – darovania, delenie sa

Štvrtý ročník:

Slovenský jazyk a literatúra – Diskusia, Názor

Matematika – Násobenie a delenie, Sčítanie a odčítanie Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000, Riešenie aplikačných úloh, Riešenie úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Prírodoveda – Zdroje elektrickej energie, význam elektrickej energie pre človeka Pracovné vyučovanie – Papier a kartón, Elektrický obvod, Zdroje elektrickej energie Výtvarná výchova – Podnety rôznych oblastí poznávania sveta

Etická výchova – Reálne a zobrazené vzory, Rozvoj tvorivosti a iniciatívy Informatická výchova – Informácie okolo nás

Zpracovanie a aplikácia tém finančnej gramotnosti pre druhý stupeň základnej školy

Finančné vzdelávanie na druhom stupni základnej školy plynulo nadväzuje na finančné vzdelávanie na prvom stupni základnej školy. Predmety, do ktorých je možné finančnú gramotnosť priamo začleniť:

Slovenský jazyk a literatúra - Diskusia, Argument, E – mail, Plagát, inzerát, reklama, Polemika, Úradný list – objednávka, reklamácia, sťažnosť, žiadosť, Poštový peňažný poukaz

Matematika – Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000, Riešenie aplikačných úloh, Riešenie úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie, Počtové výkony s desatinnými číslami, Percentá, Počtové výkony s celými číslami, Pravdepodobnosť, Riešenie lineárnych rovníc a nerovníc, Grafy

Informatika - Informácie okolo nás, Vyhľadávanie informácií – komunikácia prostredníctvom IKT, Počítačová kriminalita, Legálnosť programov, Autorské práva

Fyzika – Iné zdroje energie

Geografia – Austrália, Amerika, Afrika, Ázia, Slovensko – zameranie sa na bohatstvo a chudobu, rozdiely medzi regiónmi, environmentálne problémy

Občianska náuka – Moja škola, Štát a právo, Trestné právo, Ekonomický život spoločnosti

Etická výchova – Ekonomické hodnoty a etika, Pozitívne vzory správania, Masmediálne vplyvy, Dobré meno a pravda ako etické hodnoty, Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine, Vzťah k chorým, starým, postihnutým ľuďom.

Plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti

Medzi hlavnými prioritami školy je aj prehĺbovanie čitateľskej gramotnosti, ktorá vedie žiakov k porozumeniu a používaniu písaných textov, k uvažovaniu o nich pri dosahovaní osobných cieľov, rozvíjaní vlastných vedomostí a schopností.

Čítanie s porozumením predstavuje integrálnu súčasť všetkých vyučovacích predmetov. Predpoklad pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov vytvárajú dobré čitateľské zručnosti, preto patria v rámci školského vzdelávania medzi kľúčové oblasti.

Škola sa usiluje formovať kladný vzťah detí a žiakov ku knihe a literatúre, organizovať súťaže v čitateľských zručnostiach a popoludňajšie čitateľské aktivity v ŠKD. Pri rozvíjaní čitateľskej gramotnosti sa snaží využívať spoluprácu a pomoc zákonných zástupcov pri domácom čítaní a zintenzívňovať zaangažovanosť zákonných zástupcov pri konkrétnych školských aktivitách.

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti sa využívajú :

- tradičné formy na rozvoj čitateľskej gramotnosti,
- netradičné formy na rozvoj čitateľskej gramotnosti,
- besedy so spisovateľmi nášho regiónu,
- práca s detskými časopismi,
- pravidelné návštevy školskej knižnice
- literárne súťaže: Šaliensky Maťko, Hviezdoslavov Kubín,
- aktivita „Starší žiaci čítajú mladším“ v 1. ročníku.

Tradičné formy na rozvoj čitateľskej gramotnosti:

- hlasné čítanie
- tiché čítanie
- vzájomné čítanie / v dvojiciach, v skupine/
- odpovede na otázky k textu
- tvorba otázok k textu /ak žiak vie o čom čítal, vie vytvárať otázky/

- rozprávať jeden druhému o prečítanom
- vytvoriť krátku vlastnú reakciu
- dramatizácia
- exkurzie do školskej knižnice
- pasovanie žiakov za čitateľov
- tvorba vlastného leporela...

Netradičné formy na rozvoj čitateľskej gramotnosti:

- čítajú rodinní príslušníci
- čítajú väčší menším
- vytváranie zaujímavého obalu na knihu – tvorba, čo najpútavejšej obálky ku knihe
- projekt „Záložka do knihy, ktorá spája školy“ – v spolupráci so Slovenskou pedagogickou knižnicou v Bratislave...